

Sygn.akt III AUa 916/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Sławomir Bagiński

Sędziowie: Barbara Orechwa-Zawadzka

Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Magdalena Zabielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2021 r. w B.

sprawy z odwołania M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na dalszy okres

na skutek apelacji wnioskodawcy M. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 29 września 2020 r. sygn. akt V U 1571/19

oddala apelację.

Barbara Orechwa-Zawadzka Sławomir Bagiński Dorota Elżbieta Zarzecka

Sygn. akt III AUa 916/20

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 19 sierpnia 2019 r. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.) oraz ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1376 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 marca 2019 r. odmówił od 1 maja 2019 r. M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy z 11 kwietnia 2017 r. ponieważ lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że wnioskodawczyni nie jest niezdolna do pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 13 listopada 2019 r. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 marca 2019 r. odmówił od 1 maja 2019 r. M. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy z 11 kwietnia 2017 r. ponieważ mimo trzykrotnego wezwania organu rentowego, wnioskodawczyni bez uzasadnionej przyczyny nie stawiała się na badania lekarskie 2 września 2019 r., 13 września 2019 r., 11 października 2019 r. i nie powiadomiła o przyczynach niestawiennictwa. Jednocześnie uchylono decyzję z dnia 19 sierpnia 2019 r.

M. M. w odwołaniu od powyższej decyzji wniosła o:

1) uchylenie zaskarżonej decyzji, jej unieważnienie z powodu wydania decyzji z rażącym naruszeniem przepisów prawa, stwierdzenie zarówno jej wadliwości, jak i wadliwości całego prowadzonego postępowania przez organ rentowy; decyzja jak i całe postępowanie zawiera wady powodujące nieważność decyzji z mocy prawa,

1) ocenę prawidłowości/nieprawidłowości procedury postępowania administracyjnego w sprawie o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy wskutek którego wadliwie została wydana przez organ rentowy decyzja (przeprowadzenie postępowania niezgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym Kodeksu Postępowania administracyjnego, ustawy emeryturach i rentach, ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych),

2) zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie prawa do renty z tytułu długotrwałej niezdolności do pracy wskutek wypadku w pracy za okres od 1 maja 2019 r. oraz o wypłatę przez ZUS z odsetkami ustawowymi z tytułu opóźnienia w wypłacie renty z powodu błędu ZUS-u, wydaniem zaskarżonej decyzji z rażącym naruszeniem przepisów prawa,

3) ustalenie czy okres ubiegania się o rentę z tytułu niezdolności do pracy jest okresem składkowym czy nieskładkowym,

4) zwolnienie z kosztów postępowania sądowego,

5) stwierdzenie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, za nierzetelne i przewlekłe prowadzenie postępowania administracyjnego, za wydanie decyzji z naruszeniem przepisów prawa,

6) ustalenie celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie w przypadku ustalenia częściowej niezdolności do pracy,

7) sądowa kontrolę nierozpoznania sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS pomimo wniesienia go w terminie,

8) ocenę legalności, prawidłowości wydania decyzji organu rentowego, ocenę prawidłowości i rzetelności prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie renty.

W odpowiedzi na odwołanie od w/w decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację z uzasadnienia decyzji oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Białymstoku w wyroku z 29 września 2020 roku oddalił odwołanie od obu decyzji i odstąpił od obciążania M. M. kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego

Sąd Okręgowy ustalił, że M. M. ukończyła studia na Politechnice B. o kierunku budownictwo. 11 kwietnia 2017 r. pracując na stanowisku inspektora do spraw technicznych w Zakładzie (...) w S. uległa wypadkowi przy pracy. Spadła z rusztowania doznając stłuczenia i urazu skrętnego obu stawów kolanowych.

Odwołująca do 30 kwietnia 2019 r. była uprawniona do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. W dniu 14 marca 2019 r. złożyła do ZUS wnioski o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z 11 kwietnia 2017 r. Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 18 lipca 2019 r. stwierdził, że M. M. nie jest niezdolna do pracy.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1205 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy przysługuje dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tego świadczeń oraz jego wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się: 1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji; 2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne - art. 12 i 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm.).

Odnosząc się do zarzutów naruszenia przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego zawartych w odwołaniu M. M. należy mieć na uwadze, że wady decyzji administracyjnych spowodowane naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, pozostają poza przedmiotem rozpoznania w postępowaniu cywilnym.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r., IV CK 12/05 stwierdzono, że kompetencja sądu cywilnego do orzekania w poddanej jego osądowi sprawie o uznaniu decyzji administracyjnej za pozbawioną skuteczności zachodzi tylko w przypadkach kwalifikujących taką decyzję jako akt nieistniejący (pozorny), tj. w razie wydania decyzji przez organ oczywiście niewłaściwy lub bez zachowania jakiejkolwiek procedury albo w przypadku oczywistego braku prawa materialnego administracyjnego. Koncepcja bezwzględnej nieważności decyzji administracyjnej w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczy więc wad decyzji, które dyskwalifikują ją jako indywidualny akt administracyjny z punktu widzenia podstawowych cech kreatywnych przesądzających o bycie prawnym aktem administracyjnym w ogóle (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 9 października 2007 r., III CZP 46/07).

Sąd ubezpieczeń społecznych - jako sąd powszechny - może więc i powinien uwzględniać jedynie takie wady formalne decyzji administracyjnej, które dyskwalifikują decyzję w stopniu odbierającym jej cechy aktu administracyjnego jako przedmiotu odwołania. Stwierdzenie takiej wady następuje tylko dla celów postępowania cywilnego i ze skutkami dla tego tylko postępowania. W wypadkach innych wad, wymienionych w art. 156 § 1 kpa i w przepisach, do których odsyła art. 156 § 1 pkt 7 kpa, konieczne jest wszczęcie odpowiedniego postępowania administracyjnego w celu stwierdzenia nieważności decyzji i wyeliminowania jej z obrotu prawnego. Rozstrzygnięcie kończące to postępowanie następuje w drodze decyzji (art. 158 § 1 kpa) podejmowanej przez organ administracji publicznej (art. 156 § 1 kpa), toteż orzekanie w tej kwestii przez sąd powszechny byłoby naruszeniem kompetencji właściwego organu administracji publicznej. W związku z tym wśród przewidzianych w art. 477⁹ § 3 kpc, art. 477¹⁰ § 2 kpc i art. 477¹⁴ kpc sposobów rozpoznania odwołania przez sąd nie przewidziano stwierdzenia nieważności decyzji organu rentowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2006 r., I UK 314/05, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2010 r., I UK 151/09; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 05 września 2008 r., (...) SA/Wa 816/08).

Odwołanie wniesione przez stronę zastępuje „pозew”, a sprawa po zakończeniu etapu postępowania administracyjnego, zamkniętego odpowiednią decyzją, zaczyna toczyć się według zasad procesowych zawartych w przepisach kodeksu postępowania cywilnego, ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Istotą sprawy jest prawidłowość i zasadność zaskarżonych decyzji, nie zaś błędy proceduralne organu rentowego. Sąd zatem, niezależnie od wadliwości postępowania przed ZUS, ma obowiązek ustalić, czy decyzje były uzasadnione pod względem faktycznym i prawnym.

Nie jest dopuszczalna zmiana decyzji przez sąd i orzeczenie co do istoty sprawy, bez merytorycznego rozpoznania przedmiotu decyzji, jedynie na tej podstawie, że postępowanie administracyjne było dotknięte wadami. W takim wypadku sąd może co najwyżej skorzystać z możliwości, jakie stwarza przepis art. 467 § 4 kpc (zwrot organowi rentowemu w celu uzupełnienia braków materiału).

W świetle powyższego skuteczność odwołania M. M. uzależniona była od ustalenia przez sąd czy odwołująca jest osobą niezdolną do pracy i czy niezdolność ta pozostaje w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 1 kwietnia 2017 r. W celu ustalenia powyższych okoliczności Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu ortopedii, rehabilitacji, neurologii medycyny pracy jako właściwych ze względu na schorzenia odwołującej.

Biegli z zakresu ortopedii i rehabilitacji po przeprowadzeniu stosownych badań lekarskich oraz dokonaniu analizy dostępnej dokumentacji medycznej, rozpoznali u M. M. następujące schorzenia: 1. Przebyty dnia 16 marca 2009 r. zabieg operacyjny na lewym stawie kolanowym: „Resekcja kikutów (...). Szycie rogu tylnego łąkotki bocznej przy użyciu 2 implantów typu - strzałka. Szycie więzadła pobocznego piszczelowego sposobem otwartym”. 2. Przebyty dnia 29 czerwca 2009 r. zabieg operacyjny na lewym stawie kolanowym: „Rekonstrukcja więzadła (...) przy użyciu pasma centralnego więzadła właściwego rzepki + fiksacja 2 śrubami (...). 3. Przebyty dnia 20 maja 2010 r. zabieg operacyjny na lewym stawie kolanowym: „Rekonstrukcja więzadła krzyżowego przedniego ((...)) metodą ST i rekonstrukcja więzadła pobocznego piszczelowego ((...)) oraz łąkotki przyśrodkowej (MM)”. 4. Przebyty dnia 7 listopada 2017 r. artroskopowy zabieg operacyjny na lewym kolanie: „Dekompresja wcięcia międzykłykciowego, uwolnienie zrostów zachyłka nadrzepkowego i podrzepkowego. Ablacja przerośniętego graftu (...). Abrazja ognisk chondromalacji rzepki. M. przetrzepakowe do ogniska chondromalacji. Terapia komórkami macierzystymi frakcji (...). 5. Przewlekły zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych bez objawów podrażnienia korzeni nerwowych. Biegli w aktualnym stanie zdrowia nie uznali odwołującej za osobę niezdolną do pracy zarobkowej. W uzasadnieniu opinii biegli wyjaśnili, że w obecnym stanie zdrowia u odwołującej badaniem klinicznym stwierdzono jedynie niewielkie odchylenia od stanu prawidłowego co nie może być już wystarczającą podstawą do orzeczenia częściowej długotrwałej niezdolności do pracy. Zdaniem biegłych wnioskująca powinna nadal okresowo korzystać z leczenia w (...) tj. w przypadku zaostrzenia choroby. Natomiast w razie podjęcia pracy przez odwołującą może ona takie leczenie przeprowadzić w ramach czasowej niezdolności do pracy (k. 47-52).

Powyższą ocenę stanu zdrowia biegli podtrzymali w opinii uzupełniającej złożonej do akt sprawy w związku z uwagami zgłaszanymi przez odwołującą (k. 80-82).

Biegła z zakresu medycyny pracy po dokonaniu analizy dostępnej dokumentacji medycznej rozpoznała u odwołującej następujące schorzenia: przebyte stłuczenie i skręcenie obu kolan, przebyta artroskopia lewego kolana w listopadzie 2017 roku, przebyta rekonstrukcja więzadłowa kolana lewego w 2009 i 2010 r., zapoczątkowana artroza obu kolan, przewlekły zespół bólowy odcinka szyjnego i lędźwiowo - krzyżowego kręgosłupa, otyłość, insulinooporność, zaburzenia adaptacyjne. Zdaniem biegłej odwołująca M. M. nie jest osobą niezdolną do pracy (k. 134-138).

Biegły z zakresu neurologii na podstawie dokumentacji lekarskiej rozpoznał u odwołującej: stan po stłuczeniu i urazie skrętnym obu stawów kolanowych z leczeniem operacyjnym, przewlekły zespół bólowy odcinka szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa. W ocenie biegłego stopień naruszenia stanu zdrowia opiniowanej nie powoduje niezdolności do pracy zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgłaszane dolegliwości ze strony kręgosłupa nie powodują u wnioskodawczyni niezdolności do pracy. Wykonane badania radiologiczne ((...)) odcinka szyjnego i L-S kręgosłupa wykazują początkowe stadia choroby zwyrodnieniowej, bez nasilonych zmian w układzie kostno-stawowym kręgosłupa. Podczas komisji lekarskich nie stwierdzono objawów uszkodzenia ani podrażnienia korzeni nerwowych i wynikających z tego deficytów czuciowo- ruchowych (k. 141-144).

M. M. nie zgodziła się z powyższymi opiniami i złożyła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych sądowych, innych biegłych tych samych specjalizacji a także biegłego z zakresu bhp i neurochirurgii.

W ocenie Sądu Okręgowego wniosek ten należało oddalić jako niezasadny. Powołani w sprawie biegli wypowiedzieli się w sposób wyczerpujący w przedmiocie niezdolności do pracy odwołującej w zakresie stwierdzonych schorzeń.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyrażone w wyroku z dnia 23 września 2010 r. w sprawie sygn. akt VI ACa 36/10, iż sam fakt niezadowolenia jednej ze stron z treści sporządzonej w toku sprawy opinii biegłego, tudzież podtrzymywania zarzutów pod adresem tej opinii, nie obliguje sądu do dopuszczenia dowodu z kolejnej opinii biegłego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest wystarczający aby zostało na nim oparte orzeczenie Sądu. Podnoszone zastrzeżenia stanowią jedynie subiektywne odczucia odwołującej. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 października 1999 r., II UKN 158/99 stwierdził, że rozbieżność między twierdzeniem strony zainteresowanej wynikiem sprawy (zachowaniem prawa do renty), a opiniami biegłych lekarzy sądowych, których logiczność i udokumentowanie to nie budzi zastrzeżeń nie uzasadnia ani wzywania tych biegłych na rozprawę w celu ich przesłuchania, ani dopuszczania innych dowodów nie wskazanych przez stronę, ani też powtarzania lub uzupełniania postępowania dowodowego. Sąd Najwyższy w wyroku z 10 stycznia 2002 r., II CKN 639/99 trafnie stwierdził, że potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii. W przeciwnym bowiem razie sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie zostałyby złożona opinia w pełni ją zadawalająca, co jest niedopuszczalne.

Orzekając w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy oparł się na ocenie stanu zdrowia dokonanej przez biegłych sądowych. Zdaniem Sądu ich opinie są fachowe, obiektywne, wszechstronne, należyte uzasadnione i z tych powodów zasługują na uwzględnienie. Należy dodać, że autorzy opinii legitymują się wiedzą medyczną z zakresu schorzeń rozpoznanych u odwołującej, doświadczeniem zawodowym a także znajomością zasad orzeczniczych.

Podkreślił, iż o uznaniu za niezdolną do pracy osoby ubiegającej się o rentę, decyduje bezstronna ocena stanu jej zdrowia dokonana poprzez lekarzy specjalistów. Subiektywne odczucia ubezpieczonej i zgłaszane dolegliwości nie mogą stanowić podstawy orzekania, jeżeli nie znajdują potwierdzenia w obiektywnych dowodach, jakimi są wyniki badań.

Skoro w toku postępowania sądowego nie udało się skutecznie wykazać ubezpieczonej, że schorzenia występujące u niej spowodowały utratę zdolności do pracy zarobkowej w związku z wypadkiem przy pracy od 1 maja 2019 r. , to odwołanie jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Apelację od tego wyroku złożyła M. M.. Wyrok zaskarżyła w całości zarzucając:

1) naruszenie przepisów prawa materialnego:

a) art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS poprzez uznanie że jestem zdolna do pracy, podczas gdy przedstawione badania, długotrwała (ponad 3 lata) procedura leczenia skutków wypadków w pracy, wskazuje na niezdolność do pracy -: wszystkie choroby wymagają kompleksowego leczenia, utraciłam zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności całego organizmu, w tym pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami jako mgr inż. budownictwa (z uprawnieniami kierownika budowy, rzeczoznawca majątkowy). Do dnia dzisiejszego nie mam zakończonego leczenia. O zdolności do pracy decyduje lekarz medycyny pracy po zakończeniu leczenia przez lekarza prowadzącego;

b) art. 13 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez nieprawidłową ocenę stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy, oraz nieprawidłową ocenę rokowania co do odzyskania zdolności do pracy przez nieuwzględnienie stopnia naruszenia sprawności całego organizmu, brak możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, brak możliwości wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy zgodnej z kwalifikacjami i wykształceniem, uprawnieniami, nieuwzględnienia celowości przekwalifikowania zawodowego;

c) naruszenie art. 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez nieprawidłową ocenę niezdolności do pracy i jej stopnia przez lekarza orzecznika;

d) art. 14 ust 2e i art. 14 ust 2f 14 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez nierozpatrzenie przez komisję lekarską ZUS sprzeciwu od orzeczenia lekarza orzecznika, nie dokonanie badania i rozstrzygnięcia w formie orzeczenia;

e) naruszenie art. 57 w nawiązaniu do art. 57a i art. 57 b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez nie przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy wskutek wypadku w pracy;

f) art. 57 i 59 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez nie przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w okresie minimum 3 miesięcy po wykonaniu zabiegu osocza tj. minimum do 26 lutego 2019 r. i do 31 października 2019 r. częściowej niezdolności do pracy (przed uszkodzeniem kolana lewego podczas zabiegów w sanatorium z prewencji ZUS w marcu 2019); oraz nie przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w okresie min do 31 października 2020 r i w dalszym okresie częściowej niezdolności do pracy (po uszkodzeniu kolana w marcu 2019 r) do kwietnia 2021 r.

g) art. 124 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r o emeryturach i rentach z FUS poprzez niestosowanie w trakcie postępowania ZUS przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego

h) art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej - poprzez nie stosowanie w trakcie postępowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

i) § 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r w sprawie orzekania o niezdolności do pracy poprzez brak w orzeczeniu lekarza orzecznika opinii lekarza konsultanta ortopedy który wykonał badanie, brak uzupełnienia dokumentacji (wg informacji lekarza orzecznika brakowało znacznej części dokumentacji z uwagi na prowadzoną sprawę sądową dotyczącą renty z tytułu niezdolności do pracy za wcześniejszy okres), brak uzupełnienia dokumentacji o psychologa pomimo informacji o leczeniu w poradni zdrowia psychicznego, brak dodatkowych badań, brak pełnej analizy dokumentacji medycznej i zawodowej, brak stwierdzenie celowości/bezcelowości przekwalifikowania zawodowego.

j) § 6 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r w sprawie orzekania o niezdolności do pracy poprzez nieprawidłowe ustalenie braku okresu, niezdolności do pracy, gdyż nie wzięto pod uwagę charakteru i stopnia naruszenia sprawności organizmu, rokowań odzyskania zdolności do pracy;

k) § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 2004 r w sprawie orzekania o niezdolności do pracy o braku ustalenia celowości przekwalifikowania zawodowego;

l) art. 16 ustawy z dnia 30 października 2002 r o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadku przy pracy i chorób zawodowych - poprzez nieustalenie stałego, długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku w pracy;

m) § 2. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z 11.10.2011 r w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe poprzez nieudzielanie wskazówek i wyjaśnień w zakresie dotyczącym warunków i dowodów wymaganych do ustalenia świadczeń

n) § 34 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z 11.10.2011 r w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe poprzez nieudzielanie informacji o możliwości ubiegania się o inne świadczenie.

2) naruszenie przepisów prawa procesowego:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegającej na błędnej ocenie materiału dowodowego, nienależyte wyjaśnienie sprawy (brak wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów), nie uznaniu wszystkich wniosków dowodowych, zarzutów do opinii, nie wysłania zarzutów biegłym, brak oceny opinii biegłych w której były błędy dyskwalifikujące opinie, brak odpowiedzi na wnioski, nierzetelna analiza dokumentacji, i uznanie, że oddala się odwołanie od obu decyzji – t. j. z 19.08.2019 i 13.11. 2019 r.; gdy faktycznie w sprawie VU 1571/19 rozpatrywane były od początku 2 odwołania od decyzji z 19.08.2019 r i 13 września 2019 r; - ma istotne znaczenie

b) błędne, nieszczegółowe wskazanie w sentencji wyroku iż wnosiłam o wznowienie wypłaty renty z tytułu niezdolności do pracy, w chwili gdy faktycznie wnosiłam o unieważnienie uchylene wydanej decyzji ZUS z 19.08.2019 r, ocenę prawidłowości postępowania administracyjnego, ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem w pracy, ustalenie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, ustalenie celowości przekwalifikowania, ocenę prawidłowości wydania decyzji (na co wskazuje odwołanie od decyzji z 13.09.2019 r)

c) naruszenie art. 286 k.p.c. poprzez nie zażądanie uzupełnienia pisemnego lub ustnego wszystkich opinii do których były zgłaszane zarzuty,

d) nie uwzględnienie, nie rozpatrzenie wszystkich wniosków w tym z dnia 30.07.2020 r, 1.03.2020 r. i innych zawartych w aktach sprawy

e) nie uwzględnienie wszystkich zarzutów do opinii biegłych, nie wysłanie części zarzutów do biegłych, pozostawienie bez rozpoznania, bez oceny sądu rzetelności i zgodności wykonywanych opinii z dokumentacją zawarta w aktach sprawy i ze stanem faktycznym.

f) nieuwzględnienie wniosku z 23.09.2020 r przełożenie rozprawy z uwagi na kolizje spraw, stan zdrowia odwołującej

g) wyznaczenie przedłużenia terminu w przedmiocie wniesienia zarzutów do opinii sądowno- lekarskiej biegłych z zakresu neurologii i medycyny pracy do 14 sierpnia 2020 r., gdzie zawiadomienie z 4.08.2020 r odebrałam 24.08.2020r, czyli po ustalonym terminie, przez co nie mogłam złożyć w terminie wniosku (gdyby termin był wyznaczony 14 dni od daty otrzymania nie byłam pozbawiona moich praw)

h) nie poinformowanie pod koniec rozprawy, a przed ogłoszeniem wyroku o możliwości złożenia zastrzeżeń, wniosków, dodatkowych wypowiedzi, co skutkowało tym iż działając bez pełnomocnika w nieodpowiednim momencie chciałam złożyć do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. - nie zostało to przez sąd uznane

i) nieprzesłanie do biegłych zarzutów do opinii

j) nadinterpretację Sądu i przyjęcie do rozpoznania w dniu 29 września 2020 r., do uzasadnienia dodatkowo decyzji ZUS z 13 listopada 2019 r, która była przedmiotem innego odwołania

3) inne zarzuty:

a) nierozpoznanie istoty sprawy przejawiające się w ujęciu, że sąd nie wysłał do biegłych sądowych: medycyny pracy, neurologa i psychiatry i innych zastrzeżeń i uwag do opinii strony, nie zażądał uzupełnienia wydanej opinii, nie odrzucił z uwagi na błędy merytoryczne (art. 286 k.p.c.);

b) nieocenie zgodności z prawem wydanych 2 decyzji (z 19.08.2020) r, prawidłowości prowadzenia postępowania administracyjnego;

c) brak odpowiedzi przez sąd na pisma i wnioski strony (art. 231 k.p.c.), w tym zawarte w odwołaniu, pozostawiając je bez rozpatrzenia i bez uzasadnienia, brak wydania zarządzenia lub postanowienia dla strony o odrzuceniu lub

przyjęciu wniosków dotyczących biegłych oraz wniosku dowodowego z 28.02.2010 r, kart historii choroby, wniosku z 30.07.2020 , z 01.03.2020

d) naruszenie art. 236 k.p.c. poprzez niewydanie postanowienia o przeprowadzeniu dowodu na wniosek strony i naruszeniu art. 316 § 1 k.p.c., art. 278 k.p.c. poprzez nieuwzględnienie nieprzeprowadzenia dowodu (o uzupełnienie opinii biegłych wskutek zastrzeżeń i uwag do wydanej opinii oraz o zmianę biegłych i dopuszczenie opinii innych biegłych z innych zakresów, które to dowody miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy;

e) naruszeniu art. 285 § 2, 286, 236, 316 § 1, 328 § 2 k.p.c. poprzez błąd w ustaleniach faktycznych sądu z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, jak również naruszenia pozostałych przepisów prawa procesowego;

f) naruszeniu art. 328 § 2 k.p.c. w nawiązaniu do art. 361 k.p.c. poprzez brak wskazania wszystkich podstaw faktycznego rozstrzygnięcia, braku ustalenia wszystkich faktów, dowodów na których oparł się Sąd i przyczyn dla których innym dowodom odmówił wiarygodności mocy dowodowej;

g) uznanie opinii biegłych z pominięciem istotnych okoliczności, które rzutowały na wiarygodność opinii, a mianowicie okoliczności, że opinia zawiera dużo błędów merytorycznych, szczególnie w opisywaniu dokumentacji, wywiadzie - niestaranność, nierzetelność wykonywanych opinii, które to błędy miały wpływ na ostateczny wynik biegłych- opinie biegłego psychiatry i neurologa powinny być z urzędu odrzucone, zdyskwalifikowane- nierzetelne wykonanie opinii, jak również opinie uzupełniające biegłego ortopedy i rehabilitanta. W opiniach nie uwzględniono również wpływu pobytu w styczniu 2019 r w sanatorium w C. i w marcu 2019 r w sanatorium w G..

h) niewystąpienie do ZUS, sanatorium (...) ul. (...) w G. o pełną dokumentację medyczną - historię leczenia, karty zabiegów itp. co ma istotny wpływ na udowodnienie uszkodzenia kolana w sanatorium w dniu 27.03.2020 ZUS na okoliczność iż podczas zabiegów w sanatorium w ramach prewencji rentowej ZUS doszło do pogorszenia stanu zdrowia zarówno fizycznego jak i psychicznego, uszkodzenia narządu ruchu. W dokumentacji ZUS będących w aktach sprawy widnieje tylko karta informacyjna leczenia bez załączników które sanatorium wysyła do ZUS, a które powinny być w aktach sprawy i mają wpływ na ocenę stanu zdrowia) -wnioski składane kilkakrotnie bez rozpatrzenia.

i) nie poinformowano mnie o przywróceniu terminu na złożenie wniosków do zarzutów - na mój wniosek z 28.02.2020 (wg notatki na wniosku w aktach sprawy akt 130 przedłużono termin o 7 dni i zapis iż poinformowano 10.03.2020)

j) nie dokonano weryfikacji stanu biegłego rehabilitanta M. K. (czyjego stan zdrowia spełnia wymogi wykonywania badań bezpośrednich przez biegłego z zakresu rehabilitacji- do wykonania badania bezpośredniego)

k) niewyłączenie pomimo wniosków biegłego rehabilitanta M. K. (biegły nie wykonywał fizycznego bezpośredniego badania do którego był zobowiązany a tylko przeprowadzał wywiad wraz z biegłym ortopedą, ma trudności z mówieniem, pisaniem itp).

l) nedoręczenie postanowienia o odmowie wyłączenia M. K. (aktach sprawy jest postanowienie z 22 maja 2020 o oddaleniu wniosku o wyłączeniu M. K., bez podania podstawy prawnej, bez uzasadnienia, bez prawa do wniesienia zażalenia) - akt nt 125+ doręczenie z 22 maja 2020 akt nr 127 - niespójność z aktami sprawy nr 189-191

m) nie dopuszczono i nie przeprowadzono dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp na okoliczność czy w związku ze stanem zdrowia mogą wykonywać wszystkie czynności jako inż. budownictwa (kierownik budowy, inspektor d.s technicznych- czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), rzeczoznawca majątkowy (czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), pośrednik w obrocie nieruchomościami (czynności związane z obrotem nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy) od 01.05.2019 r oraz w nawiązaniu do pkt 1) niniejszego wniosku, czy też wymagam przekwalifikowania i od jakiego okresu.; nie poinformowano mnie o odrzuceniu wniosku z uzasadnieniem,

n) niedopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego chirurga ortopedy traumatologa, rehabilitanta, neurochirurga, neurologa, psychiatry, na okoliczność czy w związku ze stanem zdrowia mogą wykonywać wszystkie

czynności jako inż. budownictwa (kierownik budowy, inspektor d.s technicznych- czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), rzeczoznawca majątkowy (czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), pośrednik w obrocie nieruchomościami (czynności związane z obrotem nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy) od października 30.10. 2018 i od 01.05.2019 r oraz w nawiązaniu do pkt 1) niniejszego wniosku, czy też wymagam przekwalifikowania i od jakiego okresu. Z wyłączeniem specjalisty neurologii T. P. i specjalisty psychiatrii E. P.- nie poinformowano mnie o odrzuceniu wniosku z uzasadnieniem,.

o) przyjęcie jako dowodu opinii wykonanej przez biegłego z medycyny pracy opinii na podstawie podważanej opinii ortopedy i rehabilitanta, neurologa oraz opinii psychiatry na podstawie innej podważanej opinii

p) nieodrzućenie opinii ortopedy i rehabilitanta pomimo że nie było badania zasadniczego przez rehabilitanta i opinia rehabilitanta i ortopedy jest sprzeczna z ich opinią w sprawie VU 1376/19 (VU 51/19) w której to uznali mnie za częściowo niezdolną do pracy do 31.10.2019 r.

q) podtrzymuję odwołania od obu decyzji z 07-08.2019 wszystkie zarzuty i wnioski które składałam podczas całego postępowania do czasu wydania zaskarżonego wyroku

1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości, uwzględnienie odwołania, dopuszczenie zawnioskowanych w postępowaniu w pierwszej instancji wniosków dowodowych, przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 8 października 2018 roku do 31 października 2019 roku, oraz od 1 listopada 2019 do 1 kwietnia 2021 z renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy uwagi na stan zdrowia z daty badania orzecznika ZUS i przyznanie renty na stan zdrowia przy przyjęciu stanu po dacie uszkodzenia kolana podczas zabiegów w sanatorium do którego strona została skierowana przez ZUS w ramach prewencji rentowej ZUS i ma to ścisły związek z leczeniem skutków wypadku w pracy (uszkodzeniem kolana lewego nastąpiło podczas zabiegów w sanatorium v/ dniu 27.03.2019 r mającym wpływ na stan zdrowia po tej dacie);

2) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej biegłych lekarzy z zakresu medycyny pracy, neurologii i neurochirurgii, psychologii i psychiatrii, ortopedii i rehabilitacji na okoliczność, czy suma wszystkich schorzeń stwierdzonych u ubezpieczonej wskazuje na utratę przez nią całkowitej zdolności do pracy, czy częściowej zdolności do pracy i na jaki okres skutek wypadku w pracy z uwzględnieniem okoliczności wymienionych w uzasadnieniu; czy w związku ze stanem zdrowia mogą wykonywać wszystkie czynności jako inż. budownictwa (kierownik budowy, inspektor d.s technicznych- czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), rzeczoznawca majątkowy (czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), pośrednik w obrocie nieruchomościami (czynności związane z obrotem nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy) od października 30.10. 2018 i od 1.05.2019 r. czy też wymagam przekwalifikowania i od jakiego okresu. Z wyłączeniem specjalisty neurologii T. P. i specjalisty psychiatrii E. P..

3) dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp na okoliczność czy w związku ze stanem zdrowia mogą wykonywać wszystkie czynności jako inż. budownictwa (kierownik budowy, inspektor d.s. technicznych- czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), rzeczoznawca majątkowy (czynności związane z wyceną nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy), pośrednik w obrocie nieruchomościami (czynności związane z obrotem nieruchomości użytkowanych jak i w trakcie budowy) od 01.05.2019 r czy też wymagam przekwalifikowania i od jakiego okresu.

4) wystąpienie sądu do sanatorium (...) ul. (...) w G. i żądanie udostępnienia pełnej dokumentacji medycznej (w tym podpisywanych kart zabiegowych, historii choroby, i innej dokumentacji związanej z leczeniem w tym przekazanej do ZUS na okoliczność iż podczas zabiegów w sanatorium w ramach prewencji rentowej ZUS doszło do pogorszenia stanu zdrowia zarówno fizycznego jak i psychicznego, uszkodzenia narządu ruchu. W dokumentacji ZUS będących w aktach sprawy widnieje tylko karta informacyjna leczenia bez załączników które sanatorium wysłała do ZUS, a które powinny być w aktach sprawy i mają wpływ na ocenę stanu zdrowia)

5) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji sędziemu prowadzącym sprawę VU 628/20 - z wnioskiem o wyłączenie dotychczasowego sędziego prowadzącego sprawę w Sądzie Okręgowym i zmianę sędziego (z uwagi na art. 49 kpc uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego, powtórny brak reakcji na wnioski dowodowe, powtórne nie przekazanie zarzutów do opinii, dwukrotna odmowa powołania biegłych z medycyny pracy);

6) przeprowadzenie rozprawy

7) przyjęcie wniosku dowodowego: oświadczenia z 10.12.2020 r

8) przyjęcie wniosków które składane były przeze mnie w trakcie całej sprawy V U 1571/19 , w tym historii choroby ortopedycznej od 15.10.2018 r.- 27.02.2020 r., zaświadczenie z ośrodka (...)

9) przyjęcie dowodów z akt sprawy Sądu Okręgowego w Białymstoku VU 628/20, VU 76/20 - na okoliczność składania odwołania od decyzji z 13.11.2020 i decyzji (...).05.2020

10) przyjęcie dowodów z akt sprawy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego USA Bk 312/20, (...), USA (...), na okoliczność składania skargi na decyzję z 13.11.2020 r. r. i decyzję z 4.05.2020 r., postępowanie administracyjne;

11) przyjęcie dowodów z akt sprawy Sądu Okręgowego w Białymstoku VU (...), VU 76/20, Sądu Apelacyjnego (...).Ua 376/19 na okoliczność sprawy z ZUS o zwrot nienależnie pobranych składek- na okoliczność obciążenia psychicznego działaniami ZUS, dużego stresu, mającym wpływ na zdrowie psychiczne, fizyczne, potwierdzające stawanie na rozprawach w kulami łokciowymi.

12) przyjęcie dowodów z akt sprawy Sądu Rejonowego w Białymstoku VI U 403/18 i sprawy apelacyjnej, na okoliczność sprawy z ZUS o wypłatę należnego zasiłku chorobowego z 2016 r - na okoliczność obciążenia psychicznego działaniami ZUS, dużego stresu, mającym wpływ na zdrowie psychiczne, fizyczne, potwierdzające stawanie na rozprawach w kulami łokciowymi.

13) uzupełnienie opinii lub przesłuchanie na rozprawie biegłych ortopedę i rehabilitanta, neurochirurga, medycyny pracy, bhp, specjalisty ds. posługiwania się narzędziami (np. biegłego z zakresu budownictwa) aby wypowiedzieli się, (gdyż w och opinii brak było zasad logiki formalnej, błędy merytoryczne, w analizie dokumentacji) na okoliczność, czy wg nich:

Wskazuj#c na powy#sze podstawy, wnios#a o :

- czy w stanie zdrowia od 10.2018-30.05.2019 r byłam oraz oddzielnie czy od 1 maja 2019 r do dnia dzisiejszego byłam w stanie czy w obecnym stanie zdrowia jestem: w stanie wielokrotnie w ciągu dnia, tygodnia, miesiąca w ciągu dnia klękać, przysiądać na kolana, przez wiele godzin chodzić po równym terenie, nierównym terenie, niestabilnym i miękkim podłożu (np piasek),chodzić wielogodzinie samodzielnie po schodach na wysokość kilku pięter w budynkach użytkowanych i w trakcie budowy (bez barierek z nierównym podłożem) bez użycia kul łokciowych, po nierównych schodach na wysokość kilku pięter w budynkach użytkowanych i w trakcie budowy, chodzić po schodach na duże wysokości bez kuli i barierek, podparcia, chodzić po niestabilnym, nierównym podłożu, po drabinie, wchodzić na stołki, wchodzić na dach, na rusztowania, na terenie budowie, an obiekty remontowane, na terenie rozbiórkowym bez dodatkowego wyposażenia jak również z dodatkowym wyposażeniem (tj, aparatem, dalmierzem, taśma, notatnikiem) w sezonie zimowym, jesiennym, wiosennym - wykonywania tych czynności na co dzień wymaga pracy jako inż. budownictwa (inspektora d.s technicznych, kierownika budowy, rzeczoznawcy majątkowego, pośrednika w obrocie nieruchomościami)

- na okoliczność wypowiedzenia się czy jestem w stanie wielogodzinie przez 8 godzin dziennie przez 5-6 dni w tygodniu pracować w pozycji siedzącej przy moich schorzeniach kręgosłupa (łędźwiowego i szyjnego), uszkodzeniu obu kończyn dolnych- kolan, niewydolności żyłnej

- na okoliczność wypowiedzenia się biegłych czy w ciągu 60 dni od października 2018 r., jak w chwili obecnej w ciągu 60 dni od daty powrotu do pracy istnieje możliwość pełnej niezdolności do pracy, wskutek którego musiałabym korzystać ze zwolnienia lekarskiego z powodu stanu obu kolan.

- na okoliczność weryfikacji stanu biegłego rehabilitanta M. K. (czyjego stan zdrowia spełnia wymogi wykonywania badań bezpośrednich przez biegłego z zakresu rehabilitacji- do wykonania badania bezpośredniego)

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne ustalenia sądu pierwszej instancji jako zgodne z przedstawionym materiałem sprawy.

Wnioskodawczyni przedstawiła kilkadziesiąt zarzutów. Ustosunkowanie się każdego z nich osobna jest zbędne, ponieważ część dotyczy tych samych zagadnień, czy też grup zagadnień.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego, tak jak zostały sformułowane są powiązane z zarzutami dotyczącymi ustaleń faktycznych. Kluczowe znaczenie miało w tym względzie ustalenie czy w spornym okresie tj. od 1.05.2019 r. odwołująca się była niezdolna do pracy, czy była to niezdolność częściowa czy całkowita i w jakim okresie. W tym kontekście zasadnicze znaczenie mają opinie biegłych lekarzy.

Zarzuty naruszenia prawa materialnego określone w punktach 1 a-c dotyczące naruszenia art. 12-14 ustawy emerytalnej są powiązane z oceną wiarygodności opinii biegłych. Oznacza to, że jeżeli opinie prawidłowo przedstawiają stan biologiczny (stan niesprawności organizmu) z odniesieniem do wyników badania przedmiotowego oraz istotnych danych zawartych w dokumentacji lekarskiej, a biegli ustalony stan biologiczny odnoszą zarazem do możliwości wykonywania pracy zgodnie określonymi kwalifikacjami, a także jeżeli dokonana oceny zdolności do pracy jest rzeczowa, logiczna i spójna, to wówczas opinie należy uznać za wiarygodne (art. 233 § 1 k.p.c.). W konsekwencji takiej sytuacji uznać należałoby zarazem, że ustalenia sądu nie naruszają art. 12-14 ustawy emerytalnej. Tak też było w niniejszej sprawie. Będzie to bardziej szczegółowo omówione przy ocenie opinii biegłych.

Zarzuty sformułowane w punktach 1d oraz 1 g-n i 3b apelacji odnoszą się do postępowania przed organem rentowym. Naruszenia prawa procesowego przez organ rentowy zasadniczo nie mają istotnego znaczenia dla oceny prawidłowości orzeczenia sądu pierwszej instancji. Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest bowiem merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony albo o jej sytuacji prawnej, co do których powstał spór (wyrok Sądu Najwyższego z 10 maja 1996 r., II URN 1/96, OSNAPiUS 1996 Nr 21, poz. 324). Niekwalifikowane naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego nie stanowi przesłanki wzruszenia decyzji przez sąd ubezpieczeń społecznych. Rolą sądu ubezpieczeń społecznych nie jest tropienie i ujawnianie uchybień i niedociągnięć organu rentowego, lecz merytoryczne rozstrzygnięcie o sytuacji prawnej ukształtowanej wcześniej w decyzji administracyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z 17 listopada 2020 r. I UK 124/19).

Tym niemniej nie sposób pominąć kilku istotnych kwestii związanych z postępowaniem przed organem rentowym. 18.07.2019 r. lekarz orzecznik wydał orzeczenie stwierdzające, że M. M. nie jest niezdolna do pracy. Brak jest dowodu doręczenia tego orzeczenia. 8.08.2019 r. M. M. nadała na pocztę sprzeciw od tego orzeczenia. Akta rentowe nie zawierają informacji o rozpoznaniu sprzeciwu przez komisję lekarską ZUS. Natomiast zawierają dwa wnioski z 21.09.2019 r. oraz z 14.10.2019 r o przeprowadzenie badania lekarskiego przez lekarza orzecznika ZUS (akta zastępcze -dokumentacja lekarska).

Nierozpatrzenie sprzeciwu (zarzut 1d) powinno zasadniczo spowodować zwrot sprawy do organu rentowego celem uzupełnienia materiału sprawy (art. 467§ 4 k.p.c.). Sąd pierwszej instancji w takiej sytuacji ma także możliwość rozważenia zastosowania art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. to jest orzeczenia o uchyleniu decyzji. Sąd Okręgowy zdecydował jednak o kontroli decyzji poprzez przeprowadzenie postępowania dowodowego i dopuszczenie dowodu z opinii biegłych na okoliczność czy wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy.

Zaskarżoną decyzję z 19.09.2019 r. wydano w wyniku rozpoznania wniosku z 14.03.2019 r. Z kolei 19.08.2019 r. wniesiono odwołanie od tej decyzji. Następnie 13.11.2019 r. wydano ponownie decyzję odmowie przyznania prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy po rozpatrzeniu tego samego wniosku z wniosku z 14.03.2019 r. W uzasadnieniu drugiej decyzji stwierdzono, że wnioskodawczyni trzykrotnie nie stawiała się na badanie i nie powiadomiła o przyczynach niestawiennictwa. Jednocześnie w uzasadnieniu wskazano, że uchylono decyzję z 19.08.2019 r.

W ocenie Sądu Apelacyjnego uchylenie to nie wywołuje skutku prawnego ponieważ, po pierwsze, uchylenia nie stwierdzono w części przeznaczony na rozstrzygnięcie lecz w uzasadnieniu, po drugie, decyzja „uchylająca” nie zawiera żadnej podstawy prawnej, po trzecie w myśl art. 477¹³ § 1 k.p.c. jedynie zmiana decyzji na korzyść strony wywiera skutek w postępowaniu sądowym. Z drugiej strony decyzja (z 13.11.2019 r.) wydana już w toku postępowania sądowego rozstrzyga o tym samym przedmiocie ponownie. W konsekwencji skoro wnioskodawczyni kwestionuje odmowę przyznania prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy po rozpoznaniu wniosku z 14.03.2019 r., to uznać należało, że także ta druga decyzja podlega rozpoznaniu przez sąd pierwszej instancji.

Obecnie mimo wad postępowania przed organem rentowym, nie ma potrzeby jego powtarzania. Zwrócić należy bowiem uwagę, że postępowanie przez sądem pierwszej instancji należy wypełniło funkcje kontrolną. Przeprowadzono wszechstronne postępowanie dowodowe poprzez dopuszczenie dowodu z opinii kilku biegłych właściwych specjalności. Zwrócić należy też uwagę, że chodzi o kontrolę decyzji z 19.08.2019 r. stwierdzającej w istocie brak niezdolności do pracy od 1.05.2019 r. Postępowanie orzecznicze miałyby zatem obecnie, po upływie około dwóch od tych dat, oceniać retrospektywnie niezdolność do pracy. Generalnie uznaje się, że opinie wydane na podstawie badań przeprowadzonych po upływie krótszego czasu od okresu istotnego dla tezy opinii, są bardziej przydatne niż wydane na podstawie badania po upływie znacznie dłuższego czasu.

Zarzut 2b apelacji odnoszący się do oznaczenia przedmiotu sprawy nie jest zasadny o tyle, że sąd ubezpieczeń społecznych zasadniczo powinien rozstrzygnąć o prawie do świadczenia, a nie stwierdzać wady decyzji rentowej i unieważniać ją lub uchylać. Oznaczenie przedmiotu sprawy jako „wznowienie wypłaty renty ...” jest nieprecyzyjne. Jednakże nie budziło żadnej wątpliwości, że w istocie chodzi o przyznanie renty na dalszy okres (jak to oznaczył Sąd Apelacyjny), czy inaczej mówiąc o przywrócenie prawa do renty.

Zarzut nieodroczenia rozprawy (zarzut 2f apelacji) wyznaczonej na 29.09.2020 r. jest o tyle nieuzasadniony że odwołująca brała aktywny udział w rozprawie i złożyła obszernie wyjaśnienia. Także poprzednio zajmowała szczegółowe stanowisko w sprawie. Zatem nie można uznać, że nieuwzględnienie wniosku odwołującej się o odroczenie rozprawy narusza jej prawo do obrony.

Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miały opinie biegłych. Do opinii biegłych odnoszą się zarzuty 2 a, c-e, g, i 3 a, c-e, g, h, j-p

Skarżąca zgłosiła liczne zarzuty w znacznej części powtarzając te same lub bardzo podobne argumenty jedynie inaczej zredagowane.

Zwrócić należy uwagę na następujące właściwości postępowania dowodowego w niniejszej sprawie. Dopuszczono dowód z opinii biegłych czterech specjalności: z zakresu ortopedii, rehabilitacji (k. 47-52), medycyny pracy (k. 134-138) oraz neurologii (k. 141-144), oraz dowód z opinii uzupełniającej biegłych z zakresu ortopedii i rehabilitacji (k. 80-82). Wnioskodawczyni w odniesieniu do opinii w toku postępowania przedstawiła liczne, niezwykle drobiazgowo pisma procesowe zawierające bardzo dużą liczbę wniosków i zastrzeżeń (k. 59-66, 103, 106-113, 114-121, 162-169, 170-174, 175).

Ocena czy przedstawione zarzuty do opinii wymagają jej uzupełnienia należy ostatecznie do sądu. Należy uwzględnić czy wszystkie kwestie zostały dostatecznie wyjaśnione, w kontekście całokształtu materiału sprawy.

Trzeba mieć na względzie, że opinia główna biegłego ortopedy i rehabilitanta (k. 47-52) jest szczegółowa. Wskazuje na kwalifikacje odwołującej, szczegółowo przedstawia dokumentację lekarską oraz dane z wywiadu. Opis badania przedmiotowego jest dokładny, z podziałem na poszczególne elementy układu kostno-szkieletowego. Natomiast w konkluzji biegli wskazali na poprawę stanu zdrowia wnioskodawczyni w odniesieniu do badania wykonanego 14.02.2019 r. (wcześniej biegli uznawali, że wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy do 31.10.2019 r.). Jakkolwiek badanie wykonali dopiero 12.12.2019 r., to jednocześnie podzielili stanowisko przedstawione w orzeczeniu lekarza orzecznika z 18.07.2019 r., które zostało wydane na podstawie opinii po przeprowadzeniu badania 26.06.2019 r. (akta zastępcze ZUS k. 90)

Zwrócić należy uwagę, że w opinii uzupełniającej biegli odnieśli się do istotnych kwestii podnoszonych w piśmie odwołującej się (k. 59-66). Podzielić należy stanowisko biegłych że nie są oni zobowiązani do wpisywania do opinii opisu wszystkich badań dodatkowych. Biegli wskazali między innymi, że wykonywanie ćwiczeń kręgosłupa w sanatorium w G. są nieistotne oceny aktualnego stanu zdrowia odwołującej, która mieli dokonać biegli. Biegli ustosunkowali się też do zarzutów dotyczących kwalifikacji wnioskodawczyni. W szczególności wskazali, że nie widzą przeciwwskazań do chodzenia po terenie budowy, a tym bardziej siedzącej pracy biurowej. Kolejne zarzuty przedstawione do opinii biegłych stanowią w istocie polemikę z przedstawionym stanowiskiem.

Także w opinii biegłej z zakresu medycyny wnioskodawczyni nie została uznana za osobę niezdolną do pracy Biegła wskazała na ocenę lekarza konsultanta ZUS - specjalisty z zakresu ortopedii, który badanie przedmiotowe przeprowadził 2.07.2019 r. i stwierdził wówczas: „chód wydolny, bez pomocy ortopedycznych, kolana zwarte bez wysięku i obrzęku”. W karcie pomiarowej układu ruchu stwierdzono: „ruchy bierne i czynne obu kolan niebolesne, chód oszczędzający lewostronnie, kręgosłup l/s z ograniczeniem zgięcia próba palce - podłoga 35 cm, objawy korzeniowe ujemne”. Tok opinii wskazuje, że takie naruszenie sprawności organizmu nie powoduje niezdolności do pracy. Biegły neurolog nie kwestionował ustaleń dokonanych przez biegłego z zakresu ortopedii i rehabilitacji oraz przez lekarza konsultanta. Samodzielnie wypowiedział się natomiast co do stanu kręgosłupa i wskazał, że zgłaszane dolegliwości nie powodują niezdolności do pracy.

Opinie biegłych były spójne wskazywały na zasadnicze dane wynikające z dokumentacji lekarskiej odwoływały się też do badania przedmiotowego i wywiadu. Uwzględniły zatem istotne kwestie z punktu widzenia stwierdzenia niezdolności do pracy: wskazywały na rozpoznanie, stopień niesprawności organizmu, odnosiły to też do zasadniczych kwestii związanych z wykonywaniem czynności przez wnioskodawczynię zwłaszcza poruszania się po nierównym terenie - „nie ma przeciwwskazań do chodzenia po terenie budowy” (k. 82v.). Stąd też słusznie sąd pierwszej instancji słusznie uznał, że kontynuowanie postępowania dowodowego nie jest konieczne. Przede wszystkim w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że od uznania sądu zależy dopuszczenie dowodu z opinii kolejnych biegłych, ponadto, że sąd nie ma obowiązku dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych w każdym przypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2012 r., I UK 200/11, LEX nr 1162648). Jeżeli orzekający w sprawie sąd uzna, że otrzymał od biegłych kompleksowe informacje w zakresie pozwalającym na wydanie orzeczenia w przedmiocie niezdolności do pracy, to nie ma obowiązku ponawiania lub uzupełniania dowodu z opinii biegłych (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 6 marca 1997 r., II UKN 23/97, OSNAPiUS 1997 Nr 23, poz. 476; z dnia 16 kwietnia 1997 r., II UKN 53/97, OSNAPiUS 1998 Nr 2, poz. 51;

Z tym też względów Sąd Apelacyjny oddalił wnioski dowodowe zawarte w apelacji W tym wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych lekarzy z zakresu medycyny pracy neurologii, neurochirurgii, psychologii, psychiatrii, ortopedii i rehabilitacji. Jak wskazano opinie sporządzone przez biegłych są wystarczająco umotywowane. Biegli przy tym nie wskazywali na potrzebę dopuszczenia dowodu z opinii innym biegłych w szczególności biegłego psychologa i psychiatry. Biegli ortopeda i rehabilitant wskazali przy tym jednoznacznie na historię choroby z pobytu w sanatorium w (...).03.2019 r. – 8.04.2019 r. W opinii uzupełniającej odnieśli się do tego także do kwestii leczenia w G..

Wbrew zarzutowi 2c apelacji Sąd Okręgowy w postanowieniu z 29.09.2020 r. (k. 186) oddalił wnioski dowodowe. Sąd nie ma obowiązku jak już wyjaśniono kontynuować postępowania dowodowego uzupełniania opinii i żądania wyjaśnień, jeżeli stanowisko biegłych jest jednoznaczne i należycie umotywowane. Nie można a zatem mówić o

naruszeniu art. 286 k.p.c. W tym kontekście nie jest też zasadny zarzut art. 236 k.p.c. art. 316 § 1 k.p.c., art. 278 k.p.c. 285 § 2, 236, 316 § 1, 328 § 2 (zarzuty 3 d,e apelacji). Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 328§2 k.p.c. (zarzut 3f apelacji) ponieważ sąd pierwszej instancji wystarczająco wskazał podstawy rozstrzygnięcia. Przynajmniej o tyle, że wyrok nadaje się do kontroli przez Sąd Apelacyjny

Zarzuty dotyczące biegłego K., który zdaniem wnioskodawczyni nie wykonywał badania bezpośredniego, lecz opierał się na badaniu wykonanym przez biegłego z zakresu ortopedii. Odwołująca wskazuje na okoliczność, że biegły nie dokonywał badania lecz wykonywał to w jego obecności biegły ortopeda, a biegły K. miał trudności z pisaniem i mówieniem. Zwrócić należy uwagę, że biegły K. jest wpisany na listę biegłych sądu Okręgowego w Białymstoku do 31.12.2022 r. Wpis na listę biegłych dokonywany jest na pięć lat. Oznacza to, że opinię wykonywał w pierwszej połowie kadencji. Ponadto zwrócić należy uwagę, że wątpliwość co do biegłego rehabilitanta wnioskodawczyni zgłosiła dopiero po sporządzeniu opinii uzupełniającej (k. 108). Wskazywałoby to pośrednio na to, że nie miały one istotnego znaczenia. Pierwsze pismo procesowe odwołującej zawierające zarzuty było przecież bardzo obszerne i gdy zawierało wątpliwości w tej kwestii, to biegli mogliby się do nich odnieść.. W tym układzie należy uznać, że biegły ten ma kwalifikacje do wykonywania funkcji biegłego. Nie ma też przeciwskażeń aby biegły lekarz przy formułowaniu wniosków korzystał z badania przedmiotowego przeprowadzanego w jego obecności przez innego lekarza.

W aktach sprawy brak jest dowodu doręczenia postanowienia z 22.05.2020 r. o oddaleniu wniosku o wyłączenie biegłego M. K. (k. 1215). Istnieje jedynie dowód, że postanowienia takie wysłano (k. 127). Ewentualne niedoręczenie postanowienia nie miało istotnego wpływu na tok postępowania, tym bardziej, że zarzuty wnioskodawczyni kierowane do biegłego nie wskazują aby były one formułowane pod kątem zarzutu braku bezstronności, lecz raczej przydatności biegłego do przeprowadzenia samodzielnego badania (zob. art. 49 § 1 k.p.c. w zw. z art. 281 § 1 k.p.c.). Chodziło zatem w istocie o wybór biegłego, a nie jego wyłączenie.

Nie jest słuszny zarzut dotyczący niedopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp (zarzut 3m apelacji). Dowód ten miałby zmierzać do ustalenia czy w związku ze stanem zdrowia wnioskodawczyni może wykonywać wszystkie czynności jako inż. budownictwa, rzeczoznawca majątkowy, pośrednik w obrocie nieruchomościami. W istocie pytanie takie powinno być skierowane do biegłych lekarzy. Biegły z zakresu bhp mógłby wskazać na pewne elementy procesu pracy. Tym niemniej biegli lekarze w odniesieniu do zawodu wykonywanego przez powódkę i zasadniczych czynności nie mieli wątpliwości. Dopuszczenie takiego dowodu nie było zatem konieczne, tym bardziej, że o niezdolności do pracy wypowiedział się także biegły z zakresu medycyny pracy.

Także w postępowaniu apelacyjnym nie było zatem potrzebne dopuszczanie takiego. Przedstawiona wyżej ocena materiału dowodowego wskazuje, że nie było konieczne przeprowadzanie kolejnych dowodów. W szczególności z opinii innych biegłych, ani tym bardziej dowodu przesłuchania świadka (lekarza M. R. – wniosek z k. 258), który miałby wypowiedzieć się o zdolności do pracy wnioskodawczyni.

Powyższe oznacza, że nie zostały naruszone także przepisy określające przesłanki przysługiwania prawa do renty (zarzut 1 e-f). Stosownie do treści art. 6 ust.1 pkt 6 ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy. zatem brak spełnienia przesłanki niezdolności do pracy powoduje brak uprawnień do renty.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu.

Barbara Orechwa-Zawadzka Sławomir Bagiński Dorota Elżbieta Zarzecka